

AKSIJALNI SPONDILOARTRITIS - axSpA

AKTIVNOST BOLESTI I FUNKCIONALNI STATUS

UReS

2018.

Navedeni indeksi se mogu izračunati i putem registra za axSpA na sajtu UReS-a:
www.reuma.registar.rs

BASDAI

Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index

6 pitanja u vezi 5 glavnih simptoma:

1. Slabost
2. Bol u kičmi
3. Bol ili otok zglobova
4. Entezitis, upala tetiva ili ligamenata
5. Kvalitet i kvantitet jutarnje ukočenosti

$$\text{BASDAI} = \frac{P_1 + P_2 + P_3 + P_4 + \frac{(P_5 + P_6)}{2}}{5}$$

ONNAČITE KRSTIĆEM VAŠ ODGOVOR - PITANJA SE ODOSE NA PRETHODNU NEDELJU:

1. Kako biste opisali ukupan nivo umora/ slabosti koji ste osećali?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BEZ VEOMA JAK

2. Kako biste opisali ukupni nivo bola u leđima, vratu ili kukovima?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BEZ VEOMA JAK

3. Kako biste opisali ukupni nivo bola/otoka u zglobovima ne računajući vrat, leđa i kukove?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BEZ VEOMA JAK

4. Kako biste opisali nivo nelagodnosti regije osetljive na dodir/pritisak?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BEZ VEOMA JAK

5. Kako biste opisali nivo ukočenosti koju ste imali od trenutka buđenja?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BEZ VEOMA JAK

6. Koliko dugo traje Vaša jutarnja ukočenost od trenutka buđenja?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
0 1 sat ≥2 sata

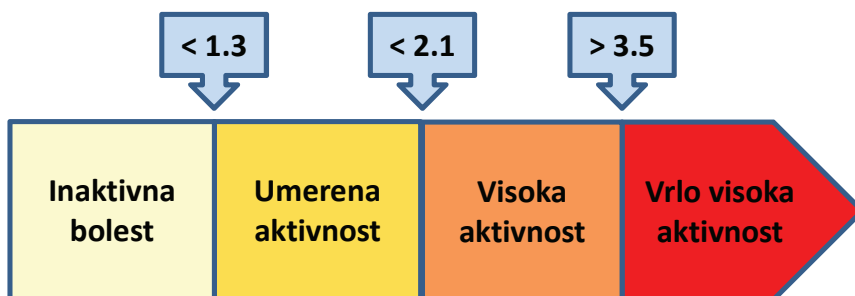
ASDAS

Ankylosing Spondylitis Disease Activity Score

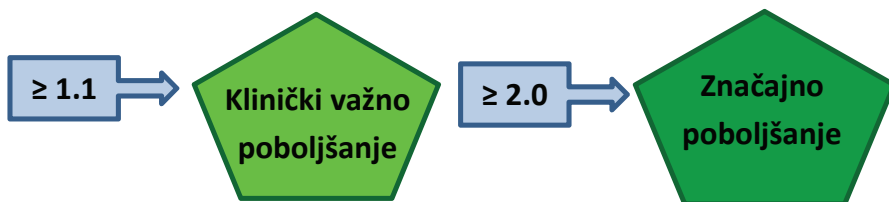
Parametri koji se koriste za izračunavanje ASDAS-a:

1. Bolesnikova procena aktivnosti bolesti u toku prethodne nedelje
2. Ukupan nivo bola u vratu, leđima ili kuku (**BASDAI pitanje 2**)
3. Ukupan nivo bola/otoka u perifernim zglobovima (**BASDAI pitanje 3**)
4. Trajanje jutarnje ukočenosti (**BASDAI pitanje 6**)
5. C-reaktivni protein (mg/L) ili SE (mm/h)

ASDAS granične vrednosti za aktivnost bolesti

ASDAS granične vrednosti za ishod poboljšanja

BASFI

Bath Ankylosing Spondylitis Functional Index

OZNAČITE KRSTIĆEM VAŠ ODGOVOR - PITANJA SE ODNOSE NA PRETHODNU NEDELJU:

1. Da obujete čarape ili hulahopke bez pomoći ili pomagala

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

2. Da se savijete unapred iz struka i podignete olovku sa poda bez pomoći

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

3. Da dohvatite visoku policu bez pomoći ili pomagala

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

4. Da ustanete sa trpezarijske stolice bez pomoći ruku ili druge pomoći

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

5. Da ustanete sa poda bez pomoći iz ležećeg položaja na leđima

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

6. Da stojite bez podrške tokom 10 minuta bez osećaja nelagodnosti

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

7. Da se popnete 12-15 stepenika bez rukohvata. Jedno stopalo na svaki stepenik

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

8. Da pogledate preko ramena bez okretanja tela

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

9. Da izvedete fizički zahtevne aktivnosti (npr. vežbe, baštovanstvo)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

10. Da obavljate celodnevne aktivnosti, bilo kod kuće ili na poslu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
LAKO NEMOGUĆE

$$\text{BASFI} = \frac{\text{zbir } P_{1-10}}{10}$$

BASMI

Bath Ankylosing Spondylitis Metrology Index

1. Pokretljivost lumbalne kičme: antefleksija

❖ Bolesnik stoji u uspravnom položaju

Razlika od ≥ 5 cm je normalna

- Beleži se linija koja spaja obe spine iliace posterior superior (Sl. 1)
- Markira se linija 10 cm iznad (Sl. 2)
- Bolesnik se maksimalno savija unapred
- Beleži se rastojanje između dve obeležene linije (Sl. 3)

2. Pokretljivost lumbalne kičme: laterofleksija

❖ Pete i leđa su prislonjeni uz zid, kolena ispravljena

Razlika od ≥ 10 cm je normalna

- Meri se distanca između srednjeg prsta i poda (Sl. 1)
- Pacijent se savija u stranu i ponavlja se merenje (Sl. 2)
- Određuje se razlika između 1 i 2 (Sl. 3)
- Beleži se srednja vrednost levo i desno (cm)

BASMI

Bath Ankylosing Spondylitis Metrology Index

3. Pokretljivost vratne kičme: tragus - zid

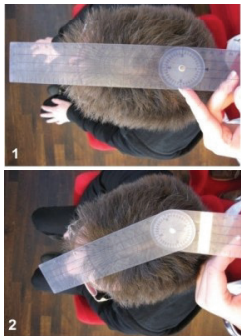
- ❖ Kičma i pete su prislonjeni uz zid, brada u normalnom položaju

- Pacijent oslanja glavu na zid
- Meri se razmak od tragusa do zida obostrano (računa se srednja vrednost u cm)

4. Pokretljivost vratne kičme: rotacija

- ❖ Bolesnik sedi uspravno, brada u normalnom položaju, ruke na kolenima

- Goniometar se postavlja na vrh glave, prati liniju nosa (Sl. 1)
- Vrat se maksimalno rotira u levu stranu, prati ga goniometar i beleži se ugao (Sl. 2)
- Beleži se srednja vrednost levo i desno (0-90 stepeni)

5. Rastojanje između maleolusa

- ❖ Bolesnik leži na leđima, noge su max razmaknute, kolena ispružena, prsti stopala okrenuti naviše - preporučeno (Sl. A)
- ❖ Alternativno, bolesnik stoji max razmaknutih nogu (Sl. B)

- Meri se rastojanje između medijalnih maleolusa (cm)

BASMI skor

definicija u 10 koraka - preporuka ASAS grupe*

Poeni	Tragus -zid (cm)	Lumbalna laterofleksija (cm)	Lumbalna antefleksija (cm)	Cervikalna rotacija (°)	Intermaleolarna distanca (cm)
0	≤10	≥20	≥7.0	≥85	≥120
1	10-12.9	18-20	6.4-7.0	76.6-85	110-119.9
2	13-15.9	15.9-17.9	5.7-6.3	68.1-76.5	100-109.9
3	16-18.9	13.8-15.8	5.0-5.6	59.6-68	90-99.9
4	19-21.9	1.7-13.7	4.3-4.9	51.1-59.5	80-89.9
5	22-24.9	9.6-11.6	3.6-4.2	42.6-51	70-79.9
6	25-27.9	7.5-9.5	2.9-3.5	34.1-42.5	60-69.9
7	28-30.9	5.4-7.4	2.2-2.8	25.6-34	50-59.9
8	31-33.9	3.3-5.3	1.5-2.1	17.1-25.5	40-49.9
9	34-36.9	1.2-3.2	0.8-1.4	8.6-17	30-39.9
10	≥37	≤1.2	≥0.7	≤8.5	≤30

Ukupan broj BASMI poena:

zbir poena za 5 komponenti zavisno od vrednosti koju smo izmerili (svaka komponenta ima 0-10 poena i max zbir je 50)

BASMI skor: ukupan broj poena podeljeno sa 5 (maksimalna vrednost skora je 10)

* ASAS - Assessment of SpondyloArthritis International Society

Prezentaciju kriterijuma pripremila Radna grupa za spondiloartritise
Udruženja reumatologa Srbije:

Predsednik radne grupe: Gorica Ristić

Članovi:

Mirjana Zlatković Švenda, Slađana Živojinović,

Sonja Stojanović, Tanja Janković
